

N:o 28.

Ank. till Riksd. kansli den 19 maj 1909, kl. 3 e. m.

Första Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande (n:o 14), i anledning af Andra Kammarens beslut på grund af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande af största möjliga kredit på penningmarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer m. m.

Uti en inom Andra Kammarerna väckt motion, n:o 117, har herr *Carl Lindhagen* m. fl. hemställt,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att efter allsidig undersökning åtgärder måtte vidtagas i syfte att

1:o) bereda största möjliga kredit på penningmarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer;

2:o) skapa utvägar att på penningmarknaden erhålla lån mot säkerhet af inteckning i tomträtt.

Angående motionärens motivering och Andra Kammarens utskotts yttrande hänvisas till Andra Kammarens tillfälliga utskotts utlåtande n:o 35.

På grund af hvad i detta utlåtande anförts, hemställer utskottet, att Andra Kammarerna ville för sin del besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes *dels* taga i öfvervägande, huruvida, i hvad mån och under hvilka villkor de af postsparbanken förvaltade medel kunna utlånas för att bereda mindre bemedlade personer tillfälle att skaffa sig jordbruk eller bostäder, samt för Riksdagen

framlägga förslag till ändring i förordningen om postsparbank, som kan finnas för ändamålet erforderligt; dels ock taga i öfvervägande, huruvida, i hvad mån och under hvilka villkor inteckning i tomträtt må såsom säkerhet för lån kunna uti lagar och författningar likställas med vanlig fastighetsinteckning, samt därefter för Riksdagen, i den mån afgörandet kräfvat dess medverkan, framlägga de förslag, hvartill utredningen kan gifva anledning.

Denna hemställan blef af Andra Kammaren bifallen, hvarefter beslutet delgifvits Första Kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott.

*Utskottets
yttrande.*

Med afseende på den första punkten af förenämnda hemställan vill utskottet erinra om hvad som yttrades förlidet år af sammansatta stats- och bankoutskottet, som haft till behandling en af herrar Lindhagen och Tengdahl väckt motion rörande samma fråga, som nu föreligger.

Under återopande af styrelsens för postsparbanken utlåtande af den 27 mars 1908 yttrar utskottet:

Då af detta yttrande framgår, att den del af postsparbankens medel, som skulle kunna ifrågakomma att användas för nu ifrågasatta utlåningsrörelse, är för olika tidpunkter mycket växlande och för närvarande af så ringa omfattning, att syftet med nämnda utlåning därmed ej kan främjas, samt då ej heller framdeles egnahemsrörelsen synes kunna vinna något afsevärdt stöd från en så jämförelsevis obetydlig fond som endast 5 procent af de utaf postsparbanken förvaltade medlen, ansluter sig utskottet till den af postsparbanksstyrelsen uttalade uppfattning om olämpligheten för postsparbanken att under nuvarande förhållanden inlåta sig på den af motionärerna föreslagna lånerörelsen.

Härefter hemställes, att motionen ej må föranleda till någon Riksdagens åtgärd, hvilket äfven blef Riksdagens beslut.

Då utskottet inhämtat, att styrelsen för postsparbanken fortfarande biträder den åsikt i förevarande ämne, som uttalades förlidet år, finner utskottet icke skäl vara för handen för kammaren att frångå sitt under förra årets Riksdag i ärendet fattade beslut.

Beträffande den andra punkten af Andra Kammarens utskotts af kammaren bifallna hemställan håller utskottet före, att den fråga, som däri framställes, är af den art och af den stora principiella betydelse, att den torde böra behandlas af lagutskottet.

På grund af hvad utskottet sålunda anfört hemställer utskottet,

att Första Kammaren icke måtte biträda Andra
Kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 19 maj 1909.

På utskottets vägnar:

A. WACHTMEISTER.

Herrar *Benedicks* och *Rogberg* hafva bedt få antecknadt, att de icke
deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
